

## A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

|                    |             |
|--------------------|-------------|
| Egy évre . . . .   | 6 frt. — kr |
| Fél évre . . . .   | 3 „ — „     |
| Negyed évre . .    | 1 „ 50 „    |
| Egyes szám ára .   | 6 „         |
| Külföldre egy évre | 8 „ — „     |

Ezen lap megjelenik  
hetenkint kétszer:  
vasárnap és csütörtökön.

# SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

## SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHÉLYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

## KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHÉLYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Györgyjakab Márton nyomdabérlőnél.

## Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos garmond  
sorért vagy annak térfogatáért  
4 kr, s minden egyszeri közlés  
után 30 kr bélyegdíj fizetendő.  
Nagy és többször közlendő  
hirdetményt a kiadóhivatal ár-  
kedvezményben részesít.

A „Nyilvtér“ rovatban  
közlendő cikkek soronként  
10 kr díjért közöltetnek.

## Erköles és materializmus.

Csik-Szereda, 1885. szept. 7.

A magyar társadalom ma még szervezetlen. A hány ember, annyi felé huz. Kasztok szerint különbözteti meg magát mindegyik társaság. S hogy nincs összetartás, hogy nincs szervezve egy hatalmas egészbe a társadalom, az az oka, hogy a társadalom szemében semmi értéke az erkölcsi erőnek, a ki pedig ad reájok valamit, azt ideálistának mondják — gúnyosan.

Realitás és materializmus közt pedig nagy a különbség. A legrealisabb valóságok, az elpusztíthatatlan örökkévalóságok az erkölcsi igazságok, az erkölcsi értékek, szellemi kincsek. A legváltozékonyabb, a leggyarlóbb értékek, a leggyengébb erők pedig az anyagi, materialis dolgok.

A mai kor, nagy példák nélkül, a materializmus szegénységében nem talál mentő eszközt, sebeire orvosságot: de az idő, ez a nagy mestere minden tanításnak, meg fogja világosítani elméink előtt ama nagy problémát, hogy mi a társadalom végcélja, üdve, boldogsága, tehát melyek kötelességei.

Sokszor elgondolkozom a változhatlan erkölcsi valóságok és a változékony anyagi jelenségek között mutatkozó nagy különbségeken, és azt tapasztaltam, hogy épen nagyságában rejlik gyengesége az anyagnak, épen alakjában rejlik tehetetlensége, de másrészt ez vakítja el szemünket, hogy e miatt nem bírjuk be-

látni mennyire alatta áll az anyag a szellemnek, a forma a lényeknek

Ime, az országos közművelődési egyesületről van szó. Arról van szó, hogy a mit milliók árán, évtizedek alatt nem birt az állam, az egész nemzet elérni: most pár ezer forinttal, krajczáronként, rövid egy-két évtized alatt erkölcsi erejével megvalósítsa a magyar társadalom.

És ha Magyarországot újra vissza kell foglalni a német, oláh, tót, szerb kultúra inváziójától, az idegen kulturától: e munka nem csekélyebb feladat lesz, mint ezer éves történelmünk bármely válságos epochája volt. Ha pedig a magyar kultúra teljes diadalával fog bevégezni, a honalapítás ezer éves küzdelmeinek ez leendő döntő csatája.

Ilyen munkát, egy évezred monументális küzdelmeinek diadalát nem lehet pénzzel csinálni, nem lehet megrendelni, nem lehet magas kamatlabakkal megvásárolni.

Talán e példából is világos lesz, miszerint az erkölcs tisztasága, az erkölcsi erők, a szellem valódi és nagyobb kincsei a társadalomnak, mint a változékony, a mulandó anyag. Megérthető lesz, hogy miért uralkodik a legvagyonosabb városok társadalmi életében halotti sivárság, miért tengődik minden nemesebb erkölcsi intézmény részvét nélkül s onnan nem áldás, csak méreg szivárog ki a vidékre; mert figyelmen kívül hagyták az erkölcsi erők nagy hatalmát, a

melyek valóban alapját képezik az államoknak, s a jó törvény mitsem ér, ha erkölcsi romlottak. Akkor tűnik ez fel, mikor nagy problémák, válságos kérdések, döntő pillanatok előtt áll egy-egy nemzet.

A vidéknek hivatása egészségesebb szellemet, tisztább erkölcsöket adni társadalmának, mely a fővárostól nem sok erkölcsnemesítőt lát. Fővárosunk elszomorító képét nyújtja az erkölcsi fejletlenségnek. Méltó versenytársa London és Párisnak e tekintetben. S milyen a nemzeti szellem?! Színházaiban idegen darabok adatnak. Közélete a germán szellem plágiuma, üres másolata. Még szerencsének tartják azt is, ha egy-egy idegen nő magyarul énekel és ha a hőstenor hamisítatlan királyutczai magyarsággal kompromittálja a magyar műzsát s fogadja Árpád népének hódolatát a magyar Génusz nevében, melyet ő képvisel!

Budapestnek nincs társadalmi élete, mert nincs nemzeti szelleme, nincs olyan erkölcsi niveauja, mely méltó alapja volna nemzeti társaséletünknek, mely, mint a nagy folyam, hátára venné a magyar Génusz hajóit, az irodalom, művészet, tudomány stb. kincses szállítmányait.

A vidék hivatása az, hogy megadja az impulzust. Kis patakok szerepe az, hogy megtegyék az első lépést a nagy meder felé. A kis patak példáját követik aztán többen, és a végeredmény előre nem sejtethető nagyszerűségű lehet.

## A „Székelyföld“ tárczája.

## Epigrammák.

## A szentírásból.

Hajdan egyetlen tilos pillantása miatt csak Sóbálványyná vált Loth felesége legott.  
Jaj, ha mais a világot ekép verné a teremő: Állhatatos hölgyek! vajj! hova jutna [nemünk?]

## Auri sacra fames.

Krisztus Jézust harmincz pénzért adta [Judás el.  
Van ma, ki poltrát sem dobna ki érte, elég.

## Facta loquuntur.

„A haza minden előtt;“ — szájal Zsugori s [haza gondol.  
Szentebb neki a zseb a haza érdekénél!

## A mythológiából.

Szép Európáért bikatestet vett Jupiter föl. Szarvat ezóta szokott rakni a — férj- [nek a nő.

## Az országos kiállítás.

Bámul a külföld s tömjénez neked, oh, haza! [szörnyen.  
Varjat is a sajtért róka dicsérte na- [gyon.

## Heroizmus.

„Én lennék első, ha csatára kerülne“ — sivit Mars  
Egy fia s szól valaki: „Ott, hol a többi — [szalad?“

## Korrajz.

Korrajz kell Maecenasnak? Im, ezt di [nélkül ajánlom.  
S ohajtom, hogy a kórt fogja [is ám föl a [kor:  
Sikkasztás, öngyilkosság, rossz vers, pör, [adósság,  
Nexus, talmi arany... rajza a kornak, ime!

## Ipar.

„Nincs iparunk!“ ezt hajtja szünetlen [Csacsakfi garra.  
Hogy-hogy!? Iparlovagunk van haza- [szerte — elég!

## „Bonus luci odor.“

Kedvesinek a gavallér olvasa föl s magya- [rázta  
A latinul hangzó példabeszédet ekép: „Bonus luci odor“... „hát, kedves, ez azt [teszi, érted:  
Jó pénzzel — pacsuli nélkül is — [elkel a lány!“

Bíró Pál.

## Kamilla.

(Elbeszélés.)

Irta Dobay János.

## II. RÉSZ.

## III.

(Folytatás.)

A parton egy kétségbeesett vészkiáltás hangzott fel, a mint meglátták a dereglye pusztulását. A viskó, hova a két bátor ifju szorult, már alig tudott ellentállani a dühösen csapkodó hullámoknak; minden perczben összeomolhat, magával temetve a mentőket és megmentetteket. Felszeginé rémült sikoltással omlott össze, Irma kétségbeesetten tördelé kezeit, s az egész női társaság a rémület martaléka volt. Egyedül Kamilla nem veszté el lélekjelenlétét. Arcza elsápadt, midőn meglátta a borzasztó veszélyt, melyben a két ifju forog; azonban ajkára nem jött egy panaszhang sem. Oda sietett, hol a cselédek az új dereglye összeállításán működtek. Még csak fele volt készen, de Kamilla parancsolá, hogy felhagyva a munkával, azonnal bocsássák vizre.

Jármű tehát volt, de nem volt, a ki vezesse. A cselédek közül senki sem merte megkísérteni azt a borzasztó utat. Kamilla hiában kért, parancsolt, ígért mindent; nem akadt

A magyar közművelődési egyesületnek még igen sok helyen nincs fiókja, és sajnálattal kell felemlítsük ezek között Csik-Szeredát, mint a megye székhelyét is.

Tömörüljünk! Mert a főczél: a társadalmat felrázni tétlenségéből, a magyar kulturának aktív szolgálatára, erkölcsi életének fejlesztésére megnyerni. Tekintsünk el néha a személyes érdekektől, áldozzunk a közérdeknek; ezt kívánja nemzetiségünk, ezt kívánja Magyarország! S.—

## A divatról.

Mig egyrészt külön lapok és termek (templomok) kizárólag a divat szolgálatában állanak, másrészt, mivel népszerűtlenségén papok és önválasztotta erkölcsbírák dicséretesen buzgólkodnak, tisztelven a saját meggyőződést — lelje mindenki a maga fatamorgánájában gyönyörét; hiszen a ténylegesség azt mutatja, hogy a divatnál az emberi gyarlóság két szélsősége imádás és átkozás világgraható szerencsétlenség nélkül megfér — ugyanegy házban is egymás mellett, hát hogy ildomos legyek, nem keresek magannak ellenséget, hanem hozzá szölok röviden, történelmi és esztétikai szempontból.

## I.

A divat kiváltkép a ruházzkodásban nyilvánul.

Éva paradicsomi kosztumétól kezdve a párisi divathölgy legujabb toilette-jéig oly változatos és érdekes képesoport terjed el, melyet ha valaki panorámába összegyűjtve mutogatna, bizonyára igen kitűnő keresetforrást nyerne magának, a közönségnek élve-

vállalkozó. Imádták a két ifjut, arcukon igazi bánat látszott, szemekből könnyek ömlöttek; de egynek sem volt bátorsága az ingatag járműre bizni életét.

Kamilla kétségbe volt esve; a veszély perczről perczre növekedett; minden hullám egy-egy darabot szakított le azon házból, hol a két mentő tartózkodott. Ekkor Kamilla arcza hirtelen kigyult, szemei villogtak, egy ugrással a dereglyén temett s visszakiáltott: — A ki férfi és szereti urát, követni fog.

A cselédek között mozgás támadt s nem-sokára egy erőteljes, bátor tekintetű suhanc vált ki a többi közül s Kamilla mellé a járműre lépett.

Kamilla atyja életében gyakran csónakázott parkjuk taván; tehát birt némi ismerettel a csónakázás terén. Röviden utasította a legényt, hogy miképen kell az evezőrudat kezelni, s ő maga is hosszú póznát vett elő s töle alig várható erővel löké el a dereglyét a parttól. A hatalmas karu legény pontosan teljesíté Kamilla minden parancsát s így a jármű minden akadály nélkül haladtott tova.

A ki Kamillát azelőtt látta, alig ismert volna rá e pillanatban. Hosszu haja leomolva, dus fűrtökben folyá körül egész felső testét; máskor oly szelíd arcán most az erély és a bátorság kifejezése ült, s mint amazon királynő, csengő hangon osztá parancsait egy szál

zetett, a tudósok és bölcseknek pedig adna oly atlaszi dolgot, hogy mellette Herakles vitézi tettei csupa hangyabolyokká silányodnának.

A ruházkodás természeti szükség.

Éva még csak a szemérmesség kendőzésére használta a fügefalevelet; később a paradicsomból kiűzetés után, az enyhe éghajlat helyett zordanabba jutván az ember, leölt állatok bőrével védte magát az időjárás viszontagságai ellen.

Mikor és ki kezdette a lent emberi ruházatra használni, ki öltözött először selyembe és miképp? messze multba vezető kérdések. Ki volt az első szabó, kalapos, cipész? ki mondja meg?

Valószínű, hogy a szabómesterség a három között a legrégebb. Aztán jött a főveg s csak utoljára a lábbeli. A négerek most is kezdetlegesen ruházkodnak, lábbelit és főveget nem viselnek. A görög bölcsek, hadvezérek csupasz lábbal jártak. Ugyan mit szólana a mai kor művésze, ha az égig magasztalt Homér, Pindár, Phidiás, Plátó, Aristoteles, Herodot, Sophokles meztláb állítanának be dolgozó szalonjába? Nem nézné-e a nagy férfiakat egy-egynek az utcai csöcseléi közül, kik külsejükről ítélve talán életére törhetnek?

A rómaiaknál az öltözködés már bizonyos tökélyt ért el, úgy más népeknél is. Itt az öltözködés fejlődésében egy fontos jelenséghez értünk. Az öltözködés a fejlődés bizonyos fokán megjegecsesedik s lesz nemzeti öltözet.

Ha a mostani magyarok öltözkéről valaki azt állitaná, hogy Árpád apánk s vezérei e kösztüimöket hordák, bizonyára nem bűné el senki, hanem igenis többoldalú czélszerűségi, tapasztalati stb. okok közrehatása mellett az öltözködés bizonyos maradványságot ért el, mely aztán darabig megmaradt.

E fok után két párt állott elő. Az orthodox és neolog. Az orthodoxok megelégedtek az addig produkált haladással s minden újítástól idegenkedtek. A neologok folytatták a már addig is fejlődésszerűséget bizonyító öltözködés változtatgatását és újabb meg újabb alakú s anyagu öltözékeket hoztak felszínre, mely újítás aztán egyeseknek megtetszván, utánzásra csábítottak s ez megteremtette a divatot.

Szabadság, fantázia, szeszély, czélszerűség, csín, izlés, ész közreműködtek abban, hogy az öltözködés maradványság állandó jellegre sohase vergődjék. E hatalmas rugók az öltözködést divattá tették a szó modern értelmében.

Ma már a testvérek sem öltözködnek egyformán. A hány ember, annyiféle az öltözet, mintha mindannyi az egyéniség különleges kifejezője volna.

Halvány remény van az öltözködés állandó

fokra jutása után, mely aztán nemzetközi lenne, hogy közkeletű epithetont használják.

Mig az öltözet nemzeti jellegét nyerhetett, addig évezredek teltek el; a nemzeti öltözet után következő, a divatos öltözködés korszaka, szintén évezredekre áspíral s csak aztán lehet a nemzetközieségig emelkedni.

Az öltözködés fejlődéséről nem beszélünk a ténylegességhez híven, ha azt két nagy csoportra nem osztanók fel „férfi és női“ felírással.

A különbség természetesen nem a kezdetkor állott elő, mert a férfi és nő eleinte egyforma öltözéket viseltek. A divat időszakában aztán az öltözködés nemcsak neve, de kor szerint (csecsemő, gyermek, ifju, férfi, agg), aztán a különleges kedélyállapotok, körülmények, időjárás stb. szerint is alakult, úgy, hogy a kasztyszerű öltözékek pusztá megemlése után a fejlődés fokait a következő táblán szemlélhetjük:

| Fokozat     | Elkülönözve                                          | Kaszt? |
|-------------|------------------------------------------------------|--------|
| Kezdetleges | Nincs                                                | Nincs  |
| Nemzeti     | Nem, állapot, alkalom szerint                        | Van    |
| Divatos     | Nem, kor, állapot, kedély, alkalom, időjárás szerint | Van    |

Természetesen az egyes korszakok között éles válaszfal nem állítható, hanem hosszú — évszázados átmeneti korszakok esnek közbe. Ugy, hogy az egész öltözködés fejlődésszerű egymásutánban tűnik fel.

Ha a fejlődés folytonosságát figyelemmel tartjuk, azt látjuk, hogy az fokozatosan halad az emberi művelődés fejlődésével. Műveletlen ember, nép nem ismeri a divatot. A műveltség a divat teremtője. A ki ellensége a divatnak, az az emberiség művelődése iránt nem fogékony.

Előkelő nők és férfiak fáradoznak már ma a divat történetének összeállítására körül. Mindannyian azonban oly csekély mérvben foglalkoznak az egyes korszakok jellegének megállapításával, illetőleg oly bő és nehezen megszerezhető a feldolgozandó anyag, hogy az érdekes könyv megjelenését csak jámbor ohajként felelhetjük.

A divat üzésében is azonban mindenki csak addig kellene nyújtózkodjék meddig a takaró érsígy ez szem előtt tartva, nem lehetne ok a divat ellen panaszkodni!

Nivlám.

### Az állami tanítóképző-intézetek vád alatt.

A „Székelyföld“ folyó évi 71. számában „A magyar közművelődés feladata“ czim

dül maradt. Ha Kálmán látta volna azt a pillantást, melyet az ifju tisztartó távozásakor Kamillára vetett, talán ismét megrendült volna szívében azon hatértalan bizalom, melylyel Kamilla iránt viseltetett; azonban nem látott semmit s csak azt érzé, hogy e drága lényvel együtt van s hogy mindkettőjüket egyforma veszély fenyegeti.

Kálmán néma gyönyörrel szemlélte a leánykát, ki így, szakadozott ruhájával, szétzilált hajával, még szebbnek tűnt fel előtte, mint valaha. Kálmán hosszas hallgatás után megindult hangon szólt hozzá:

— Megengedi kisasszony, hogy ajkaimmal érintsem e szent kezét, mely négy ember életét menté meg?

A hölgy pirulva nyújtá oda kezét s Kálmán tiszteletteljesen csókolá meg.

— Kisasszony! — szólt ismét Kálmán komoly ünnepélyességgel — Kamilla! ön a legnemesebb szívű leány, ki valaha ismertem. Életem, melyet ön mentett meg, e napról fogva ön. Elfogadja-e?

Kamilla ráemelte tiszta, nagy szeméit s meleg hangon szólt:

— Nem, itt, e helyen, nem fogadom el. Nem akarom megfizetni magamat azon csekélyiségért, mit önért és a többiekért tettem.

— S megengedi, drága Kamilla, hogy ezt máskor ismételhessem?

— Megengedem, — szólt mélyen elpirulva

alatt Felvidéki vádolja az állami tanítóképezdéket, s azok eltörlését hozza javaslatba.

Hosszas fejtegetésének rövid kivonata ez: A hitközönyös ember a társadalomnak egy ferges tagja; az állami tanítóképezdék hitközönyös egyéneket nevelnek, tehát az állami tanítóképezdék a társadalom megrontását czélozzák. S hogy nagytömondása kellő befejezést nyerjen, így folytatja: „Hagyjon fel az állam a felekezetenélküliség kedves, de az állam existenciájára nézve veszélyes elmélettel. Szervezzon és állítson fel az állam a felekezetek szükségleteinek (!?) megfelelő állami tanítóképezdéket és szeminariáumokat.“

Megvallom, megbotránkoztam, midőn e sorokat elolvastam; mert nemcsak meggyőződéssel, de tiszta tudással bírok arra nézve, hogy a fenn leírt állítás nem a tapasztalatból merített igazságnak s ebből kifolyólag nem is az önzetlen hazafiságnak, hanem a felekezeti chauvinizmusnak a kifolyása. Magán hordja ezt a bélyeget; minden sorából ez ri ki.

De nézzük, miben áll az állami tanítóképezdét végzett tanítók hitközönyössége?

Az 1868. évi 38. t.-cz., mely az állami és községi iskolai intézményt megvalósította, mely az állami tanítóképezdéknek létjogot adott, elrendelte egyidejűleg azt is, hogy az ily intézetekben a hitoktatás a felekezetek jogköréhez és kötelességéhez tartozik. Ha tehát az újabb időben a hitoktatás az azt megillető méltánylásban nem részesül; ha hitközönyösséget, a templomtól való elhidegülést lehet tapasztalni: mindezekért vajjon ki vádolható? Ne feledjük azt is, hogy a hitközönyösségnek és a vallástalanság terjedésének kürtölése azon időtől fogva kezdődött, midőn a törvény a vallásoktatást az arra egyedül hivatott papságra ruházta.

És igazán sajátságosnak tűnik fel előttem, hogy míg régen, midőn az akkori szerveztől fogva a hitoktatás a tanítóra volt bízva, vallásokok voltak az emberek, nem volt corrumált a társadalom: addig ma, midőn a papságra van bízva e fontos kérdés, oly sűrűn emlegetik a hitközönyösséget és vallástalanságot. S nem sajátságos-e az, hogy midőn a tanító tanította a vallást s a valláosság tekintetében panasz nem volt, ezért az érdem, a kitüntetés mindig a papságé volt; s most, hogy a törvény a hitoktatást rájuk bízta s állítólag vallástalanság észlelhető, ezért már a bünbakk, az egyedüli hibás a tanító.

Felvidéki ur tehát, midőn az állami tanítóképezdéket tartja s nevezi meg a hitközönyösség és vallástalanság terjesztőinek, akkor a dolgok valóságos ismerője előtt a papságot illette súlyos váddal, mert az van tör-

vény szerint s teljes hatáskörrel megbízva a vallásoktatás minden ágára vonatkozólag.

Én az állami tanítóképezdék s az azokból kikerült tanítókkal szemben emelt vádra absolute nem reflektálok, mert azoknak még csak legkevésbé is védni akarása bizonyos hibát feltételezne; hibát pedig csak a felekezeti elfogultság szemüvegén át lehet felfedezni. A „hitközönyösség“ különben, mint valami tengeri szörny, időnként fel-felüti fejét, gondoskodnak némely egyének, hogy az mindig felszínen legyen, s aki nem tudja, nem ismeri a körülményeket, valami rettenetes esemény előjélül tekinti; pedig az állami tanítóképezdékből kikerült ifjak hitközönyössége abban áll, hogy a tisztelendő urak helyett nem tanítják a hittant s esetleg önálló véleményt mernek nyilvánítani.

Aztán mondja valaki, hogy nem élünk mi liberális államban s hogy a sajtószabadság nálunk korlátolt, midőn minduntalan tapasztalhatni, hogy egyesek a szentesített törvény által biztosított intézmények ellen izgatnak s a laikus népet, mint szülöket, félrevezetik s a társadalom egy olyan osztálya ellen ingerlik, melynek csak munka és teher jut fontos és nemzeti missiójának teljesítése fejében osztályrészü, míg az elégtelenséget szítók legtöbbször a kényelem minden feltételét élvezik.

Az állam existenciájára nézve veszélyes elméletnek tartja Felvidéki a felekezetenélküliséget. Tehát: a községi, állami elemi, felső-nép-, polgári, kereskedelmi és realskolák, tanítóképzők, a mű- és tudományegyetem mind, mind veszélyeztetik az állam fennállását. No! már az ilyen állításhoz nem kell commentár. A mit egy Eötvös, Deák és Trefort a haladás legfőbb feltételül tekintettek; a mit az állami lét megszilárdítása legfőbb kellékéül hirdettek és ezer éves hazánk biztosításául legfőbb bástyának tartottak s tartanak maig is nagyjaink: arra Felvidéki kimondja a pereatot, s mint valami nihilisztikus intézményt, az állam existenciájára veszélyeseknek hirdeti!!

Szervezzon és állítson az állam a felekezetek szükségleteinek megfelelő állami tanítóképezdéket — írja tovább Felvidéki. Hogy ezek milyen szervezetűek lennének, azt én elképzelni nem tudom. Talán úgy érte cikkíró, hogy az állam fizetne minden vele járó kiadást s a felekezetek dominálnák a helyzetet? Ez mindenesetre kényelmes: dolog lenne, csak hogy a magyar állam mai szervezetébe ilyen specialitás nem illik be, mert az államnak legfőbb gondja, hogy a polgárok egész emberek legyenek, azaz minden oldalú és összhangzatos kiképzetésben részesüljenek, kiknek szívében kitörülhetetlen beütéssel legyen bevésve: a haza mindenek előtt; hogy az ifjuság, természetesen a vallás-

omlott. Az ifju arca halálsáppadt lön s hatalmas teste remegett a fájdalomtól. Gyors tekintetét vetett a vízre s arca kiderült, midőn Kálmánt egy élő fa kinyuló ágába kapaszkodva megpillantá. Tudta, hogy ha Kálmán él, Kamillának is élni kell. A tisztartó, nem törődve többé az uszó tömegekkel, egyenesen a fa felé irányozá járművét.

Az ifju pár tehát nem kerülhet el a katasztrófát. Kálmánt boldogságából a kunyhó ropogása ébreszté fel, mely figyelmezteté, hogy menekülni kell! A kunyhó kettészakadt; egyik fele a hullámok által elragadtatva, tova rohant, a másik fele csendesen kezdett a víz felé hajlani. Kálmán bizott erejében és ügyességében s elhatározta, hogy nem várva be a végveszélyt, egy merész kísérletet kockáztat meg. Nem messze egy élő fa ágai néztek ki a vízből; uszással odáig hatolhat és fenntarthatja magát addig, míg a dereglye megérkezik. Megszorítá Kamilla kezét s izgatott hangon szólt:

— Menekülnünk kell e helyről, Kamilla. Bizza rám magát; én elég erősnek érzem magamat mindkettőnk megmentésére. És most félre a szemérmérzettel; ölelje át nyakamat erősen, hogy karjaimat szabadon használhassam. Együtt menekülünk, vagy együtt halunk!

A kunyhó megmaradt része már egészen a víz színéig hajolt s a mocskos habok kezdették elborítani. Kamilla mélyen elpirulva,

erkölcs kellő respectálása mellett, már korán szívja magába a nemzeti szellemet; legyen elfogulatlan, igaz hazafi s ne rideg felekezeti chauvinista.

Felszezi J.

## Különfélék.

— **Kézdí-Vásárhely** város képviselőtestülete pénteken délelőtt gyűlést tart.

— **Személyi hír.** Dr. Sinkovics Aurél kézdí-vásárhelyi derék fiatal orvos, külföldi körutjáról hazatérve, városunkban végleg megtelepedett. Melegen ajánljuk a szenvedő emberiség figyelmébe.

— **A sertésekről kiállítandó marhalevelek** iránt közelebről kiadott s lapunk által is közölt miniszteri rendelethez vonatkozólag egy újabb miniszteri rendelet azon felvilágosítást adja, hogy a csoportonként vásárra hajtott sertésekről nem csoportonként egy, hanem minden állatról külön marhalevél állítandó ki.

— **Az „Erdélyrészi magyar közművelődési egyesület”** alapító tagjai közé belépett legutóbb a hohenhlohe-oehringeni örökös herceg is, ki a maga 100 forintját a következő levél kíséretében küldte meg egy magyar országgyűlési képviselőnek: „Golling, den 22. Aug. 1885. Euer Hochwohlgeboren gefälliges Schreiben aus Höhlenhain ist mir soeben zugegangen und beehre ich mich, anliegend 100 fl. ö. W., als einmaligen Beitrag für den neugebildeten Culturverein zu übersenden. In vorzüglicher Hochachtung habe ich die Ehre zu sein Euer Hochwohlgeboren ergebenster Erbprinz zu Hohenlohe-Oehringen.“ Az erdélyi szászok kétségkívül ki fogják átkozni e nemes tettet a porosz herceget, kinek példáját már utánoza is egy tősgyökeres szász falu, Bolkács községe, mely szintén 100 forinttal lett alapító tagja a kultúregyesületnek. — Zsidó vallású polgártársaink közömbösségét is meg akarja törni az Iüdische Pester Zeitung szerkesztője, ki 100 forintot küldött az egyesületnek s adakozásra ösztönzi hitsorsait is. — Haynald Lajos bibornok-érsek 1000 forintot küldött az egyesület részére.

— **Lengyel vendégeink.** Lembergől egy kétszázhetven és Krakkóból egy százhusz főből álló társaság érkezett vasárnap Budapestre az országos kiállítás és fővárosunk megtekintése céljából. A merre elhaladtak hazánk területén a fővárosig, minden jeleneteket vasúti állomásnál ünnepélyesen fogadtattak; mindenütt élénk jeleivel találkoztak a hagyományos rokonszenvek, mely a két nemzetet, a magyart és lengyelt, összefűzi. A központi pályaudvaron, hol mintegy 8000 főre menő közönség várta feszült

kíváncsisággal a kedves vendégeket, a főpolgármester fogadta a főváros nevében. Bevonulásuk a fővárosba valóságos diadalut volt; a merre elhaladtak, mindenütt tüntető éljenzésben részesültek. Este ismerkedési estély volt, mely alkalommal magyar és lengyel nyelven egymást érte a sok szép pohárköszöntő.

— **Oláh irredenta.** Hazánknak az oláhok által lakott vidékein egy ocsmány hangu proklamációt terjesztenek bukaresti kelettel és „A Román Irredenta végrehajtó-bizottságának” aláírásával. A proklamáció a legszemtelenebb hangon izgatja az oláhokat a magyarok ellen, s az „Erdélyrészi közművelődési egyesület” alakuló közgyűlése alkalmából tömörülésre hívja fel az oláhokat a magyar „csordák” ellen, melyek aug. 31-én kimondották felettük a „halálós ítéletet”. A gyalázatos irat, melyből a közművelődési egyesület elnökségének is küldöttek egy vörös betűkkel nyomtatott példányt, természetesen minden jóízű emberben a legnagyobb felháborodást keltette. Ennek adott kifejezést a kolozsvári egyetemi ifjuság is vasárnap. A megbotránkozás zajos kifejezése között olvasták fel a kiáltványt egy kolozsmonostori sörkertben s föliratot intéztek az egyetemi tanáshoz, melyben az oláh irredenta lázítása ellen tiltakoznak és az oláh lapoknak az egyetemi könyvtárból való kitiltását kérik. Elhatározta az ifjuság egy szerszmind azt is, hogy a közművelődési egyesület kulturális céljára alapító tagul fog beiratkozni, s az egyet. közgazdasági céljára a honi ipartermékek használatára kötelezte magát. A szóban forgó proklamáció egy példányát pedig elégették. A mozgalom a legnagyobb rendben, kihágás nélkül ment végbe. — Háromszékmege területén a szükséges hivatalos lépések megtételére a proklamációk lefoglalása tárgyában.

— **Kolera nostras.** Botfaluban (Brassó-megye) augusztus 29-én egy Dvorzsák Samu nevű 36 éves ács, különben hat gyermek atyja, olyan tünetek között halt meg, 25 órai betegségben, mely mindenben hasonlít a koleraéhoz. A beteget dr. Sachsenheim földvári orvos gyógykezelte, ki a gyanús betegség lefolyását a következőképp mondotta el: „Middön a beteghez jöttem, rettentő vonaglások között hánycodott ágyán. Azt mondta, hogy e fájdalmakat ő tovább kiállani nem képes! Különösen azt panaszkolta, hogy altestében, ikrájában s baloldalán érez borzasztó görcsöket. Homlokát és mellét hideg veríték fődte. «Ez a halálveríték», mondá a beteg gyötört elbérzetében. Végtagjai jéghidegek voltak, ámbár majdnem sebessé dörzsölték. Arca beesett s rendkívüli fájdalom éltetésénél is összegörnyedezett a beteg, s borzasztó

Midön az első öröm kitöréseinek vége lett, vették észre, hogy egy harmadik személy is van, kinek tán legtöbb érdeme van a mentés körül; de az ifju tisztartó nem volt sehol. Felhasználva az első zavart, szerényen visszavonult. Irma titokban egy könnyet törölt le szeméről. Nagyon fájt neki azon figyelemtelenség, melylyel a derék ifjuval bántak. Felszeginé azonnal egy cselédet küldött utána azon szigorú parancsossal, hogy a tisztartó jöjjön azonnal a kastélyba. A cseléd nem sokára visszajött, jelentvén, hogy a tisztartó ur lóra ülve elvágtatott a hegyek közé a kastélyhoz tartozó deszkavágó telephez, hogy ott is segítsen, ha veszély van. Felszeginé őszintén sajnálkozott, hogy a derék ifjunak köszönetet nem mondhat, s erősen felfogadta, hogy jövőre kényszeríteni fogja a kastélyban naponként megjelenni, hogy alkalma nyíljék halálának kifejezését adni.

A társaság feledve a mai nap viszontagságait, derült kedélyhangulattal vonult fel a kastélyba. A legnagyobb örömben Trézsi néni volt, kinek sikerült az utolsó pillanatban egy pár szép libát kihalászni a vízből s ezzel kártalanítva érte magát az otthon minden valószínűség szerint elpusztult pulykafukért. Trézsi néni egész triumphussal cipelé a kihalászott szárnyasokat s mennyire földre esküdözött, hogy a ki azokat vissza meri követelni, kegyetlenül felképi. A megmettett állatok Isten s ember szerint őt illetik, s jöjjön akár a viczispán, ő nem engedi jussát.

(Folytatása következik.)

kinokat látszott szenvedni. Ekkor már olyan gyöngye volt (a betegség akkor mintegy egy órája tartott már), hogy föl sem tudott az ágyában ülni; rendkívül panaszkodott a szomjúság miatt. Mind e jelenségeket összefoglalva, nem kételkedhettem többé abban, hogy itt kolera-eset történt, annyival kevésbé, minthogy 1883-ban Egyiptomban több ilyen esetet volt alkalmam megfigyelni az alexandriai kórházban. Miután a rendelkezésemre álló segédeszközök használatát elrendeltem és a családot a bizonyos veszélyre eleve figyelmeztettem, hazautaztam. Middön fél 1 órakor másodszor átmentem Botfaluba, a kolera már teljesen ki volt fejlődve. A beteg még teljes öntudatánál volt, de hangja ércztelen, alig érthető. A végtagok még mindig jéghidegek, daczára a folytonos dörzsöléseknek és a melegítők alkalmazásának. Csakis az altesti fájdalmak és a görcsök vesztettek hevesességükből. 7 órakor este a beteget újra meglátogattam, akkor már haldokolt s este 9 órára meghalt. A kolera ilyen gyors lefolyását nem észleltem sem 1883-ban Egyiptomban, sem a múlt évben Kelet-Indiában, a hol ez a betegség ragály s teljesen meg nem szűnt soha. Az eset jelenségei és lefolyása tökéletesen az ázsiai koleralával azonosak, a mint azt az említett országokban megfigyeltem. Ez az egyedüli s különálló előfordult eset csak is kolera nostrasnak nevezhető, minthogy itta kolera nem ragály, mint Spanyolországban és Marseilleben. Másnap reggel 6 órakor dr. Hartler megyei orvossal, dr. Boltress járásorvossal és Dubinjevics szigorló orvossal fölbonzoltuk a holttestet s az eredmény teljesen igazolta diagnózisomat. A belső szervek: tüdő, máj, lép stb. teljesen vértelenek és szárazak voltak. — Kapcsolatosan ez esttel írja a Hermannstädter Z., hogy augusztus hó 27-én Breundoffban is fordult elő a kolera nostrasnak egy esete.

— **Értesítés. A k.-vásárhelyi iparkolába** a beiratások folyó év szeptember 14—22-ig bezárólag a tanásház nagytermében naponként d. u. 5—7 óráig fognak eszközöltetni. Értesítettek az iparos mester urak, hogy tanulóikat az irt időben beírni el nem mulaszták, mert ellenesetben a törvény szigora fog alkalmaztatni. Kézdí-Vásárhelyt, 1885. szept. 10-én. Szöcs József polgármester.

— **Sertéstartók figyelmébe.** Jancsó Elek kézdí-vásárhelyi mészáros a közelebről itt megfordult Bíró Ferencztől megtanulván a göjemetzés módját, ajánlkozik kezesség mellett göjemetzésre. A göjemetzés előnye abban áll, hogy az által a sertések hizakonytsága nagyban előmozdittatik. Felhívjuk rá a sertéstartók figyelmét.

— **Öngyilkosság.** Jancsó Tamás kézdí-vásárhelyi illetőségű könyvkötősegéd Kolozsvárról pénteken éjjel szíven lötte magát. Öngyilkosságának oka gyógyíthatatlan betegség volt. Ebben az évben ez már a 16-dik öngyilkosság Kolozsvárról.

— **A kéjtázás.** Egy nem régiben összekelt ifju pár boldogságát csak az az egy dolog zavará, hogy a fiatal asszonyka semmiképp sem tudott kibékülni azon gondolattal, hogy ő imádott férjével nem tehetett nászutazást, a mi pedig mai napság nagy divatban van. Egy holdvilágos est a tündéri Velenceze vizen, vagy a kiállítás ezerféle látínivalója, vagy akármi más őt teljesen boldoggá tehetné. Vasuton utazni, világot látni, ez volt minden vágya, mely éjjel-nappal emészté kebelét. A férj szívesen betöltötte volna kis felesége kívánságát, de nem igen érte a kassza. Az asszonyka azonban annyira rajta volt, hogy végre is tenni kellett valamit. A férj elhatározta, hogy megutaztatja regényes hajlamu feleségét. Lett öröm és készülődés. Három napig gyömöszölték tele mindennel a bőröndöket. Az ifju pár másnap már Brassóban volt. Ott vasutra szálltak s gőzerővel haladtak egész — Földvárig. Itt ismét kocsi alá, haza hajtottak. Három napból kitélt az egész utazás. S az asszonyka boldogságából most már mi sem hiányzik. Egy pár órát utazott vasuton, de napokon át tud róla beszélni.

— **Asszonyok háboruja.** Különös tengeri csata volt a napokban a skót tengerparton. Minthogy a Lewisnek csaknem összes férfi lakossága távol hazulról, a keleti partokon heringhalászatot volt, Vig férfiai elhatáro-

ták, hogy a vitás Vig-szigeteket, melyeket a crofterek maguknak igényelnek, ismét hatalmukba kerítik. E czélból mult héten a környékbeli földmivelő és pásztornép nagy gyűlést tartott. Miután a crofterek nejei és leányai a szándékolt támadásnak nosztét vették, tüstént hadi tanácsot hívtak egybe, s elhatározták, hogy a betörőkkel bármily veszéllyel járjon is, szárazon és vizen szembeszállanak. Ehhez képest vitorlás hajókból nagy hajóhadat szerveztek, s mire a támadók előtűntek, a nők is tette készen álltak. Mind-egyikük nagy doronggal és kövekkel volt fölfegyverezve. A harc a szárazföldről egy mérföldnyire kezdődött s teljes 4 óra hosszat tartott; végre a nők győztek s a betörőket visszaverték. Ezután az asszonyok új haditanácsot tartottak, melyben elhatározták, hogy míg férjeik a heringfogásról vissza térnek, öröket állítanak fel a sziget végpontjain. Magától értetődik, hogy sokan a hősnők közül sérüléseket szenvedtek, melyek azonban jelentéktelenek.

## RÖVID HIREK.

**Br. Bánffy Zoltán,** Maros-Tordamegye főispánja, mint az „Ellenzék” írja, legközelebb beadja lemondását s helyébe Deésy Sándor volt országgy. képviselőt fogják kinevezni. — **A nemzetközi táviradi értekezlet** második olvasásban, egy tag kivételével, ki még nem kapott utasítást, egyhangulag elfogadta az egyöntetű tarifa-rendszert. — **Nagy-Szebenben** az ott állomásozó 82-ik gyalogezred egyik közlegénye ismeretlen okból föbe lötte magát. — **Lerchenberg** mellett egy katona vigyázatlansága folytán egy gránát felrobbant s hat katona súlyosan megsérült. — **A hajor udvar** viszonyai olyan jelleget öltöttek, hogy a király lemondása szinte elkerülhetetlennek látszik. — **A porta,** mint Konstantinápolyból írják, nagy egyetemet szándékozik felállítani német minta szerint. — **Bernben** e hó 10-én nemzetközi értekezlet lesz az írói tulajdon (szerzői jog) védelme tárgyában. — **Négy száz magyar és lengyel** hagyta el a napokban Pennsylvaniát, mivel a szénbányákban nem voltak képesek kenyereket megkeresni. Utjokat Canadára felé vették. — **Pilsenben** a katonák között egy vendéglőben nemzeti ellenszenvből véres verekezés volt s mintegy 20 katona súlyosan megsérült. — **Irországnak** egy nagy hajógyár leégett, minek következtében kétezer munkás vesztette el kenyerét. — **Gross-Hesselohe** mellett mult csütörtökön két orvos között pisztolypárbaj ment végbe. Az egyik félnek a golyó hasába furódott s azonnal meghalt. Ellenfele maga jelentkezett a rendőrségnél. — **Bajmócson** egy 10 éves fiú kérekedve mutogatta atyja revolverét társainak. A pisztoly elsült s a golyó homlokán találta a dicsekvő gyermeknek 12 éves bátyját, ki egy sikoltással halva rogyott a földre. — **Szegeden** a szesz- és petroleumfinomító részvény-társaság gyárában m. csütörtökön éjjel tűz ütött ki, mely a gyár nagy részét elhamvasztotta. — **Kis-Várdán** egyik éjjel betörték az adóhivatalba, de a gonosztevők csak 6 forintot vihettek el, mert a Wertheim-szekerényt nagy erőlködésű daczára sem bírták kinyitni. — **Rómában** a „Circo Reale” egyik előadásán egy művész nő merész ugrása közben a nézők közé repült; a mentő-hálónak egy nagy vasgyűrűje homlokon sujtott egy fiatal asszonyt, ki nem sokára kiszenvedett. — **Krakóban** Baluki hírneves lengyel költő édes anyja rablőgyilkosságnak esett áldozatul. — **Ő felsége,** Ferencz József király, a szerb közmunkaminisztérium több tagját nagy rendjelekkel tüntette ki. — **Amerikában** véres összecsapás volt az európai és kínai munkások közt. Az európaiak a kínaiak közül 15-öt megöltek, 80-nak a házat felperzselték s 500 kínait a hegyek közé üzték. — **Carleton** színész, több kedvelt vígjáték szerzője, New-Yorkban közelebről öngyilkos lett; a szobájában levő gázesből kiömlesztette a légszest és ily módon vetett véget életének. — **Lépesfalván** (Sopronmegye) e hó 2-án egy 13 hónapos leánygyermek a patkba esett és belefullt. — **Kalocsán** meglehetősen rossz lábon áll a közbiztonság; a mult hó elején rablőgyilkosságot követtek el ott s e hó 4-én éjjel négy betörést követtek el ismeretlen gonosztevők. — **Csucsán** (Biharm.) T. J. nagyszabású gőzfűrészalom-telepe le-

égett. A kár a 20,000 frtot meghaladja. — **Budapest**en egy másodemeleti erkély két nagy kockaköve lezuhant s egy cselédleány úgy megsérült, hogy nem sokára meghalt. — **Katovitz** felsősziléziai városból száznégycsatornás, részben tekintélyes kereskedőt utasítottak ki. — **Quinhouban** a napokban komoly zavargások voltak. Sok keresztényt felkoncoltak és egész falvakat perzsáltak fel. — **A brazil** kormány két egyént küldött kiállításunk mezőgazdasági osztályának tanulmányozása végett, kik pénteken érkeztek fővárosunkba. — **Cimbe-Basiában** (Dél-Afrika) százharom hittérítő és más európai koncoltatott föl. — **A magyarországi iparos-iffuság** Budapestén vándorgyűlésre gyűlt össze. A gyűlés hétfőn kezdődött. Vidékről számos társulat küldött képviselőt. — **Mohács** közönsége az idén is kegyeletos ünnepélyvel jűlte meg a mohácsi vész napját. — **Jantel Káhn** szeszgyáros, birtokos és gazdag főkepenzes, mint Beszterczéről írják, ismeretlen tettesek által meggyilkoltatott és kiraboltatott. — **Csongrádon** egy 12 éves leányka a Tiszába ölte magát. — **Déván** közelebb külön állami fiu- és leányiskolát fognak felállítani. — **Sz. Fehérvárt** S. J. kutmester kutatás közben szerencsétlenül járt. Egy sárral telt dészsa felhuzás közben lezuhant és S.-t, ki a kut fenekén állott, úgy összezsuzta, hogy rövid idő múltán meghalt.

**Proth Mario** Magyarországról. „Magyarország” czimmel rendkívül érdekes cikket írt Proth Mario az „Ország-Világ” részére. Ebből az alkalomból a kitűnő képes lap közli Proth Marionak, hazánk e lelkes barátjának arcképét és életrajzát Toldy László dr.-tól. Ezenkívül a következő közleményeket találjuk: Ordódy Pál (arcképpel); „A hársfa alatt”, elbeszélés Hevesi Józseftől; „Az ügyvédek kongresszusa”, (Hodossy, Burián és Dell'Adami arcképpel) Egy ügyvédtől; „A jövő század férje”, Tábori Róberttől; „A nemzetközi műtárlat”, Berényi Lászlótól; „A csoda-gyerekek”, bécsi tárcza Kaposi Bélától; „Két vén gyerek”, regény Gabányi Árpádtól; „A hét története” Székely Huszártól. Közleményeket Dalmady Győzöttől és Gáspár Imrétől olvasunk a legújabb, szept. 5-iki számban, melynek képei közül megemlítjük Fische F. majolika kiállítását, három kolozsvári képet s több arcképet. A gazdag rovatok ezek: Tudomány és irodalom, színház és művészet, újdonságok, a kiállításról, könyvpiazz, vidéki élet, sport, hymen, gyászrovat, innen-onnan, rejtvények.

#### A „Rudolf” kórház gondnokának augusztus-havi jelentése.

A magyar szent korona országai veres kereszt egylete központi szívelves segélyezése mellett fennálló kézdívsárhelyi és vidéki „Rudolf” kórházra vonatkozó 1885. aug. havi jelentésemet a következőkben van szerencsém előterjeszteni.

Augusztus 31-én Baló László számvevő ur

számba vette és lezárta az ápolónő által vezetett könyveket, melyekből a következő eredmények tüntek ki:

Aug. hóban ápolás alatt volt 22 beteg; elboosáttatott 16, meghalt 1, maradt a hó végével 5.

Ápolási nap volt 198, a 50 kr = 99 frt — kr. Ebből ingyen ápoltatott 31, = 15 frt 50 kr.

Levonva ezt, marad 84 frt 50 kr.

Ápolási díjból befolyt . . . . . 107 frt — kr. Bevétel a pénztári napló szerint:

Pénztári készlet a múlt hóról . . . 334 frt 68 kr. Külön rendelvényből megtérítés . . 3 frt 75 kr. A kisegítő pénztár jót. oszt. . . . . 5 frt — kr. N. S. törlesztésül fizetett . . . . . 20 frt — kr. Kamat fejében . . . . . 7 frt 20 kr. A ref. egyház 3/5 alapítv. fiz. . . 15 frt — kr.

Összesen 492 frt 63 kr.

#### Kiadások:

Takarékpénztári betét . . . . . 300 frt — kr. Konyhai szükséglet . . . . . 10 frt — kr. Ápolónőknek reggeli- és borp. . . 6 frt 64 kr. M.-né fizetése . . . . . 12 frt 41 kr. S. Gy.-né fizetése . . . . . 14 frt 50 kr. O. J. és neje fizetése . . . . . 10 frt — kr. Hus árába . . . . . 22 frt 06 kr. Tej árába . . . . . 13 frt 40 kr. Bolti fűszerezkekért . . . . . 10 frt 55 kr. P. K. számlája . . . . . 3 frt 10 kr. B. M.-nak . . . . . 5 frt 07 kr. K. J.-nak . . . . . 2 frt — kr.

Összesen 408 frt 73 kr.

Levonva ezt a fennírt összegből, marad pénztárra 83 frt 90 kr.

Az előfordult betegségek nemeiről az orvosi jelentés fog felvilágosítást nyújtani.

Tisztelt választmány! Kórházunkban aug. hóban semmi megjegyzésre méltó esemény nem történt; minden tekintetben tisztaság, pontosság és rend uralkodik; a gondos ápolás eredménye az, hogy e hóban is 16 beteg gyógyult fel s bocsáttatott el.

Kézdí-Vásárhely, 1885. aug. 31.

Tisztelettel  
Szűcs József m. p.  
polgármester, a kórház  
igazgatója.

#### Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Szeptember 7-én.

|                                        |        |
|----------------------------------------|--------|
| Magyar aranyjáradék 6%                 | —      |
| Magyar aranyjáradék 4%                 | 98.75  |
| Magy. papírjáradék 5%                  | 92.    |
| Magyar vasúti kölesén                  | 148.50 |
| M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.  | 98.25  |
| M. keleti vasúti államköt. II. kibocs. | 124.   |
| M. keleti vasúti államköt. III.        | 109.25 |
| Magyar földtehermentesítési kötvény    | 102.50 |
| M. földtehermentesít. kötv. záradékkal | 101.50 |
| Temes-bánati földteherm. kötvény       | 101.75 |
| Magyar szőlődezmá-váltási kötvény      | 101.25 |
| Erdélyi földtehermentesítési kötvény   | 101.50 |
| Horvát-szlavon földteherment. kötv.    | 102.   |
| Magyar szőlődezmá-váltási kötvény      | 98.    |
| Magyar nyereség-sorsjegy kölesén       | 119.   |
| Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy   | 123.75 |
| Osztrák járadék papírban               | 82.85  |
| Osztrák járadék ezüstben               | 83.40  |
| Osztrák járadék aranyban               | 109.25 |
| 1860. államsorsjegyek                  | 139.   |

|                               |        |
|-------------------------------|--------|
| Osztrák-magyar bankrészvény   | 867.—  |
| Magyar hitelbank-részvény     | 286.25 |
| Osztrák hitelintézet-részvény | 285.50 |
| Ezüst                         | —      |
| Cs. és kir. arany             | 5.86   |
| 20 frankos arany              | 9.89   |
| Német birodalmi márka         | 61.20  |
| London (2 havi váltókért)     | 124.90 |

Felelős szerkesztők:

Hj. Dobay János. Sprensz György.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Sz. 3420. tkvi.

1885.

#### Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdívsárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Kelemen Lajos tiszti ügyész által képviselt lóbeszerzési-alap végrehajtónak Fejér Mihályné sz. Mike Józsefa haralyi lakos végrehajtást szenvedő elleni 210 frt tőkekövetelés és járu-lékai iránti végrehajtási ügyében a k-vásárhelyi k. törvényszék területén lévő, K.-Szt-Katolna községben fekvő, a k-szt-katolnai 7. sz. tjkvben levő 10. hr. sz. 98 frt, 15., 15. és 16. hr. sz. 229 ft, 55—59. hr. sz. 165 frt, 66—69. hr. sz. 167 frt, 535. hr. sz. 16 frt, 1533. hr. sz. 56 frt, 2268. hr. sz. 61 frt, 2350. hr. sz. 34 frt és 3609. hr. sz. 18 frt becsértékű egész ingatlanokra az árverést a fennebbi ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi október hó 19-ik napján d. e. 8 órakor K.-Szt-Katolna községe házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát telekkönyvi testenkint készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kézdívsárhelyi kir. törvényszék, mint tkkvi hatóság üléséből 1885. évi június hó 30-ik napján.

Sz. 1088—1885.

tkkvi.

#### Árverési hirdetményi kivonat.

A cs.-szeredai kir. törvényszék, mint tkkvi hatóság, közhírré teszi, hogy Csik-kozmási Lázár Kajtán és neje, csikszép-vizi Lázár Lukács és neje ellen közös-ség megszüntetése iránti perében a csik-szeredai kir. törvényszék területén lévő, Csik-Szép-víz községében fekvő, a csik-szép-vizi 19. sz. tjkvben A + alatt foglalt, jelenleg Sáska Lukács és neje Pozler Mária, mint Lázár Lukács és neje jogutódai, továbbá Lázár Kajtán és neje szül. Fekete Juliánna, mint egyenlő aránybani közös tulajdonosok nevéén álló, 32, 33. és 8319. hr. számok alatti ingatlanoknak 1200 frtban megállapított kikiáltási árban leendő árverését elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi november hó 2-ik napján délelőtti 10 órakor Csik-Szép-víz községében a megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis 120 forintot készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csik-Szeredán, 1885. évi június hó 27. napján.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság üléséből.

#### Jövedelmező állás.

Minden rangu egyén alkalmasan, a nélkül, hogy lakhelyét és életmódját megváltoztatni kellene, saját befolyása és erélye által, évi jövedelmét könnyű és kellemes módon jelentékenyen szaporíthatja. Ajánlatokat az eddigi foglalkozás megnevezésével továbbit Schalek Henrik hirdetési irodája Bécsben „Eintraglich” jegy alatt.

## MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

# M e n e t r e n d .

Érvényes 1885. június hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1885. június hó 1-től.

| Á l l o m á s o k   |                | 303.<br>személyv. | 301.<br>gyorsvon. | 321.<br>omnibusv. | Á l l o m á s o k                                                                                      |        | 303.<br>személyv. | 301.<br>gyorsvon. | 321.<br>omnibusv. |
|---------------------|----------------|-------------------|-------------------|-------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------------------|-------------------|-------------------|
|                     |                |                   | Este              | Délután           |                                                                                                        |        |                   |                   |                   |
| Predeal (vendéglő)  | (érk.<br>ind.) | Reggel            | 9.45              | 12.50             | Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Sze-<br>ben felé)                                                   | (érk.  | 12.12             | 2.36              | 10.02             |
| Brassó (vendéglő)   | (érk.<br>ind.) |                   | 9.47              | 1.09              |                                                                                                        | (ind.) |                   |                   | 319. omn.-v.      |
| Botfalu             | "              | 10.44             | 2.27              |                   | Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)                                                                   | (érk.) | 12.37             | 2.41              | 6.00              |
| Földvár             | "              | 6.22              | 2.55              |                   |                                                                                                        | (ind.) | 2.11              | 3.40              | 7.43              |
| Mogyorós            | "              | 6.45              | 3.19              |                   | Nagy-Enyed                                                                                             | "      | 2.31              | 3.45              | 8.00              |
| Apáca               | "              | 7.01              | 3.38              |                   | Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá-<br>sárhely felé)                                                 | (érk.) | 2.54              | 4.01              | 8.29              |
| Kőpecz              | "              | 7.19              | 3.57              |                   |                                                                                                        | (ind.) | 3.35              | 4.24              | 9.12              |
| Agostonfalva        | "              | 7.33              | 4.17              |                   | Gyéres (elágazás Torda felé)                                                                           | (érk.) | 3.36              | 4.29              | 9.32              |
| Alsó-Rákos          | "              | 7.54              | 4.36              |                   |                                                                                                        | (ind.) | 4.09              | 4.49              | 10.23             |
| Homoród             | "              | 8.01              | 4.47              |                   | Kolozsvár (vendéglő)                                                                                   | (érk.) | 4.11              | 4.50              | 10.32             |
| Kacsa               | "              | 8.19              | 5.08              |                   |                                                                                                        | (ind.) | 5.56              | 5.58              | 12.59             |
| Bene                | "              | 8.45              | 5.42              |                   |                                                                                                        | (ind.) | 6.08              | 6.08              | --                |
| Erked               | "              | 9.01              | 6.02              |                   | Nagy-Várad (vendéglő)                                                                                  | (érk.) | 10.37             | 9.13              |                   |
| Héjasfalva          | "              | 9.22              | 6.33              |                   |                                                                                                        | (ind.) | 10.51             | 9.18              | 311. omn.-v.      |
| Segesvár (vendéglő) | (érk.<br>ind.) | 9.43              | 7.01              |                   | Budapest                                                                                               | (érk.) | 6.00              | 2.10              | 10.05             |
| Medgyes             | (ind.)         | 10.10             | 7.37              |                   | A [ ] foglalt számok az esti 6 órától<br>reggeli 5 óra 59 perczig számított éjjeli időt je-<br>lentik. |        |                   |                   |                   |
|                     |                | 10.29             | 8.01              |                   |                                                                                                        |        |                   |                   |                   |
|                     |                | 10.39             | 8.21              |                   |                                                                                                        |        |                   |                   |                   |
|                     |                | 11.54             | 9.43              |                   |                                                                                                        |        |                   |                   |                   |

Brassóból Bukarest felé indul minden nap reggel fél 6 órakor a gyorsvonat és délután 1 óra 50 perczkor az omnibusvonat.

Nyom Szabó Albertnél Kézdí-Vásárhelyt.